

Kärkihankeet 6 ja 7 **Palveluiden organisointi ja toiminnan ohjaus tuottavuuden edistäjänä**

Tuottavuusohjelman kärkihanke-seminaari
Helsinki 17.11.2010

Kari Hakari
kehitysjohtaja

Näkökulmat

Palveluiden organisointi

- palvelutuotannon erilaiset organisointimallit (nettoyksiköt, taseyksiköt, liikelaitokset, inhouse-yhtiöt, markkinoilla toimivat yhtiöt, kuntayhtymät, liikelaitoskuntayhtymät, yms.)
- kunnan järjestämisvastuu ja sen jakaminen

Toiminnan ohjaus

- erilaistuvan tuotannon erilaiset ohjausmuodot (sopimusohjaus, omistajaohjaus)
- sopimusohjauksen malleja sekä välineitä: vaikuttavuuden hankinta, tuotteistus
- miten toimintaa ohjataan, kun järjestämisvastuu on siirretty?
- "hybridiohjaus" hierarkkisen ohjauksen ja markkinaohjauksen rinnalla

Tavoitteet

- Vertailla kaupungeissa tehtyjä ratkaisuja
- Oppia hyvistä käytännöistä
- Nostaa esiin haasteita/ongelmakohtia, joita olisi syytä lähteä yhteisvoimin kehittämään
- Esittää VM:lle ja Kuntaliitolle aiheita kehittämis- ja tutkimushankkeiksi

- Hankkeen työskentelytapana olivat työkokoukset (5).
- Kussakin kokouksessa käsiteltiin työsuunnitelmassa mainittuja teemoja osallistujakaupunkien valmisteltujen puheenvuorojen pohjalta.

Käsitellyt teemat ja tapausesimerkit

1. Arvoon perustuva hankinta
2. Kuntayhtymän omistajaohjaus: Case Lappeenranta
3. Verkosto-ohjausmallien kehittäminen
4. Sopimusohjaus ja asukaslähtöinen toimintamalli: Case Rovaniemen kaupungin organisaatiouudistus
5. Yksityisen ja julkisen yhteistyö: Case Mikkelin yhteistyitys
6. Ylivuotinen budjetointi
7. Liikelaitostaminen ja hinnoittelun muutokset: Case Vantaan suun terveydenhuolto
8. Kuntajako- ja toimintamallimuutokset: Case Uuden Oulun uudet toimintamallit
9. Asiakaslähtöinen palvelualueuudistus: Case Kuopio
10. Prosessiperusteinen organisaatio: Case Jyväskylän uuden sukupolven palvelu- ja organisaatiouudistus
11. Tilaaja–tuottaja-toimintamallien arviointi. Toimi 2010–verkostohankkeen tulokset
12. Asiakaslähtöisyys ja palvelujen hankinta. Case Hämeenlinnan Kylä kaupungissa -hanke
13. Asiakasohjautuvat toimintamallit. Case Palvelusetelin kehittäminen Jyväskylässä
14. Non-profit -organisaatiot palvelutuottajina: Case Jyväskylä ja Case Koukkuniemi

Toimenpide-ehdotukset

Tuottavuuden näkökulmasta organisaatio- ja ohjausjärjestelmien muutokset ovat mahdollistavia tekijöitä. Ne eivät automaattisesti paranna tuottavuutta, mutta ne luovat puitteet, jotka mahdollistavat uudenlaiset, entistä tuottavammat tavat toimia.

1. Yhteistyön lisääminen kaupunkien kesken
2. Omistajaohjauksen vahvistaminen
3. Tilaajan ja tuottajan eriyttäminen
4. Asiakaslähtöisten organisaatorakenteiden mahdollistaminen
5. Asiakkaan valintaa ja osallistumista tukevien mallien kehittäminen
6. Vaikuttavuuden hankinnan kehittäminen
7. Verkosto-ohjausmallien tutkiminen
8. Tilikaudet ylittävän budjetoinnin mahdollistaminen
9. Uudistuksia estävien rajoitteiden poistaminen ja kokeilujen mahdollistaminen